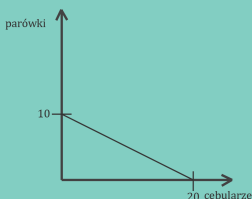

Przewaga komparatywna

zwana inaczej przewagą względną to przewaga uzyskana poprzez zdolność do produkowania wyrobu po niższym koszcie, niż jest w stanie zrobić to konkurent. To samo dotyczy gospodarki światowej. Każdy kraj powinien produkować i eksportować te dobra, które wytwarza najbardziej efektywnie w porównaniu z innymi krajami.

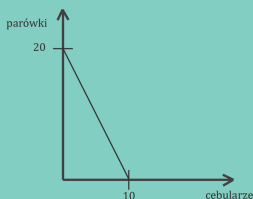

Prosty przykład przewagi komparatywnej

Krzywa możliwości produkcyjnych Sebastiana

Koszty alternatywne Sebastiana
 $10p=20c$
 $p=2c$
 $c=1/2p$

Krzywa możliwości produkcyjnych Szczepana

Koszty alternatywne Szczepana
 $20p=10c$
 $p=1/2c$
 $c=2p$

Sebastian ma przewagę komparatywną w produkcji cebularzy gdyż produkcja jednego cebularza kosztuje go pół parówki (koszt alternatywny mniejszy niż w przypadku Szczepana), a produkcja jednej parówki kosztuje go dwa cebularze. Analogicznie Szczepan ma przewagę komparatywną w produkcji parówek gdyż produkcja jednej parówki kosztuje go pół cebularza a produkcja jednego cebularza kosztuje go dwie parówki. Wiedząc, że mogą wymieniać swoje towary na rynku w stosunku jeden do jednego, Sebastian zdecyduje się na produkcję cebularzy, a Szczepan na produkcję parówek. Sebastian zakupi parówki na rynku gdyż koszt parówek na rynku jest mniejszy niż jego koszt alternatywny wyprodukowania parówki. Szczepan postąpił tak samo, kupując cebularze na rynku.

Wskaźnik ujawnionych przewag komparatywnych

(RCA - Revealed comparative advantage)

Ujawniona przewaga komparatywna jest wskaźnikiem używanym w ekonomii do obliczania korzystnej lub niekorzystnej sytuacji danego kraju w określonym obszarze towarów lub usług. Obliczana jest na podstawie przepływów handlowych. Opiera się ona na koncepcji przewagi komparatywnej. Najczęściej odnosi się do indeksu nazywanego indeksem Balassy, wprowadzonego przez Béla Balassa.

$$RCA_{cp} = \frac{E_{cp} / \sum_{p' \in P} E_{cp'}}{\sum_{c' \in C} E_{c'p} / \sum_{c' \in C, p' \in P} E_{c'p'}}$$

gdzie
E to eksport
c, c' - indeksy krajów
C to grupa krajów branych pod uwagę
p, p' to indeksy towarów
P to grupa towarów branych pod uwagę

We wzorze na RCA w liczniku znajduje się wielkość eksportu danego towaru w danym kraju podzielony przez eksport wszystkich towarów branych pod uwagę w danym kraju

$$\frac{E_{cp}}{\sum_{p'} E_{cp'}}$$

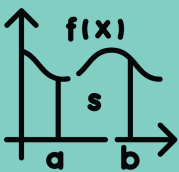
Natomiast w mianowniku znajdują się suma wielkości eksportu danego towaru dla wszystkich krajów branych pod uwagę podzielona przez sumę wielkości eksportu wszystkich towarów branych pod uwagę we wszystkich krajach branych pod uwagę

$$\frac{\sum_{c'} E_{c'p}}{\sum_{c', p'} E_{c'p'}}$$

Balassa uważał, że wskaźnik ten ujawnia przewagę komparatywną jeżeli udział sektora c-tego w kraju p-tym w eksporcie będzie większy niż udział tego sektora w globalnej strukturze eksportu.

Interpretacja wskaźnika RCA

Wskaźnik RCA może przybrać wartości od zera do nieskończoności, jednak głównie wyróżnia się dwa przedziały, które przybierają odmienne interpretacje.
 $0 < RCA < 1$ - oznacza kraj nie mający przewag komparatywnych w zakresie produktów danego sektora
 $RCA > 1$ - to kraj, który cechuje przewaga komparatywna, która jest zależna od wielkości współczynnika RCA.